

[Holstein.]

vil fremsætte en helt ny Grundbetragtning. Nu er Arbejdsløsheden ikke et privat Anliggende og i bedste Fald et Fattighjælps-spørgsmaal for Kommunerne, men Grundbetragtningen er nu denne, at den vedvarende Arbejdsløshed er et kommunalt Anliggende, et kommunalt, administrativt Anliggende. Det er en helt anden Historie end det, de Herrer talte om i 1927. Og den højtærede Indenrigsminister synes endvidere at være tilbøjelig til, naar han har faaet det tilstrækkelige statistiske Materiale — jeg ved ikke, om der skal nedsættes nye Kommissioner o. s. v. —, at overveje, i hvilken Grad det bør være udelukkende et kommunalt administrativt Anliggende, eller om dog Staten ikke ogsaa har sin Opgave at tage op i dette Spørgsmaal, sideordnet med Kommunernes, altsaa, i hvilken Grad dette Spørgsmaal først og fremmest, principalt, skal være et kommunalt Anliggende, subsidiært et Statsanliggende eller omvendt, eller hvorledes disse to offentlige Faktorer, Stat og Kommune, skal gribe denne Sag an indbyrdes. Men disse Overvejelser er jo vidt forskellige fra de Grundbetragtninger, man fra Venstres Side gjorde gældende i Fjor, da man afviste alle Kriseværnsforanstaltninger, foreslaaede fra Socialdemokraternes og de Konservatives Side, og da man insisterede paa, at den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse skulde ophæves.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, at det forekommer ham at være en aparte Form for Konservatisme, naar jeg i en Situation som denne erklærer, at jeg kan stemme for et Ændringsforslag som det, der fra radikal Side er fremsat her, for saa er jeg jo i Virkeligheden ikke konservativ, men saa er det radikale Synsmaader, jeg gør mig til Talsmand for. Maa det til Belysning af, hvad der kaldes dansk Liberalisme i Øjeblikket, være mig tilladt at anføre et Par Udtalelser af en engelsk konservativ Politiker, som har været Formand for en Kommission, nedsat af den konservative Regering med det Formaal at finde Midler mod Arbejdsløsheden i England. Derovre har man i Efterkrigsaaene Aar for Aar haft en Arbejdsløshedsprocent, som paa den mærkværdigste Maade har svaret til Arbejdsløshedens Størrelse hos os. Ligesom vi i 1921 havde den største Arbejdsløshed,

vi har haft i Efterkrigsaaene, saaledes var Tilfældet ogsaa i England. I 1921 havde man der 2½ Million arbejdsløse og i 1927 godt og vel en Million arbejdsløse. De Udtalelser, jeg her skal tillade mig at fremsætte, og som stammer fra hin engelske Konservative, der har været Formand for et Arbejdsløshedsudvalg, er fremsat i 1927, altsaa paa et Tidspunkt, da man i England ganske ligesom her har gennemført Guldmøntfoden, er kommet over Valutakrisen og staar i Deflationskrisen, altsaa i en Situation for Arbejdsløshedens Vedkommende, som er ganske analog med Situationen her i Landet i Øjeblikket. Hvad siger nu dette konservative Underhusmedlem, som i øvrigt er en af Englands største industridrivende og tidligere har været liberalt Underhusmedlem, men nu er gaaet over til Konservatismen — hvad siger han med Hensyn til Arbejdsløhedsspørgsmaalet? Ja, han har fremsat en Plan, som i store Træk gik ud paa dette, at tre Fjerdedele af den Arbejdsløshedsunderstøttelse, som efter den gældende Arbejdsløshedslov derovre skulde ydes til de arbejdsløse, burde gives til Arbejdsgiverne, hvis Arbejdsgiverne forpligtede sig til at sætte saa og saa mange Arbejdere i Gang udover det Antal Arbejdere, de i Øjeblikket havde beskæftiget i deres Fabrikker, og saa selvfølgelig give disse Arbejdere tariffmæssig Løn paa samme Maade som de allerede beskæftigede. Det er Sir Alfred Mond, jeg sigter til. Jeg tror, at ærede Medlemmer vil have læst i Aviserne om det Initiativ, han har taget til Konferencer mellem Arbejdsgivere og Arbejdere for at finde nye Former til Sikring af den industrielle Fred. Han siger følgende:

„Maalet med den Plan til Formindskelse af Arbejdsløsheden, som her skal fremsættes, er at skaffe et Middel til Nedsættelse af Produktionsomkostningerne. Bestræbelser for at nedsætte Produktionsomkostningerne ved Hjælp af længere Arbejdstid, lavere Realløn eller andre Baand paa Arbejderbefolkningen kan ikke alvorligt debatteres.“

Det siger en af Englands største industridrivende i Sommeren 1927, hvor Arbejdsløsheden, Deflationsituationen er ganske analog med den i Danmark. Der har det ærede Medlem en lille Prøve paa Afstanden mellem konservativt Ræsonnement i Eng-